

සිවිල් යුද්ධය උත්සන්න වීම මධ්‍යයේ ශ්‍රී ලංකා සාම සාකච්ඡා බිඳ වැටේ

Sri Lankan peace talks collapse amid intensifying civil war

කේ. රත්නායක විසිනි
2006 ඔක්තෝබර් 31

පසු ගිය සති අන්තයේ ජීනීවාහි දී ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව හා දෙමළ ඊළම් විමුක්ති කොටි සංවිධානය (එල්ටීටීඊ) අතර පැවති සාකච්ඡා, තවත් සාකච්ඡා වටයක් කැඳවීම ඇතුළු කිසිදු කාරනාවක් පිලිබඳ එකඟතාවක් නොමැතිව බිඳ වැටුණි. සාකච්ඡා බිඳ වැටීම, මේ වසර තුළ දැනටමත් ජීවිත දහස් ගනනක් බිලි ගෙන ඇති යුද්ධය තව දුරටත් පුළුල් වීමකට නොවැලැක්විය හැකි ලෙස ම තුඩු දෙනු ඇත.

සාකච්ඡා අවසන් වී යන්නම් පැය කිහිපයක් ඇවෑමෙන් උතුරේ යාපන අර්ධද්වීපයේ මුහුමලෙයි හා නගරකෝවිල් ප්‍රදේශවල දී හමුදාව සහ එල්ටීටීඊ අතර දරුණු කාල තුවක්කු සටන් පැන නැගුණි. ජීනීවාහි සාකච්ඡා සිදු වෙමින් පවතිද්දී පවා යුද හමුදාපති සරත් ෆොන්සේකා ප්‍රාදේශීය මිලිටරි අන දෙන නිලධාරීන් හමු වී "ආරක්ෂක තත්වය" ගැන සාකච්ඡා කරනු පිනිස යාපනයේ සංචාරයක යෙදුණේ ය.

ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ "කොන්දේසි විරහිතව" ජීනීවා නුවරට නියෝජිත කන්ඩායමක් යැවීමට එකඟ වූයේ සිය ආන්ඩුවට සාකච්ඡාමය සාමයක් අවශ්‍ය ය යන වඩ වඩා පල්ල ගිය වංචාව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා ම පමණි. ඔහු, ජූලි මස සිට මේ දක්වා, 2002 සටන් විරාමය උල්ලංඝනය කරමින්, ප්‍රහාරාත්මක මෙහෙයුම්වල යෙදීමට මිලිටරියට අන දී නැගෙනහිර මාවිල්ආරු හා සාම්පූර්හි ද යාපන අර්ධද්වීපයේ මුහුමලෙයිහි ද එල්ටීටීඊයට අයත්ව තිබූ භූමි ප්‍රදේශ අල්ලා ගෙන ඇත.

එල්ටීටීඊය අතින් අල්ලා ගත් ප්‍රදේශ අතහැරීමක් අදහස් කෙරෙන 2002 සටන් විරාමය කරා ආපසු යාමේ අභිප්‍රායක් ආන්ඩුවට නැත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ජීනීවාහි දී මොන යම් හෝ සීමිත එකඟතාවක් සඳහා ආරම්භයේ පටන් ම පැවතියේ ඉතා ම ද බලාපොරොත්තුවකි.

සන්ඩේ ටයිම්ස් ආරක්ෂක ලියුම්කරු ඉක්බාල් අතාස් පසු ගිය සති අන්තයේ මෙසේ සටහන් කලේ ය "ගරිල්ලාවරුන්ගේ මිලිටරි ධාරිතාව දුර්වල වන තෙක්

ආරක්ෂක හමුදා ප්‍රහාරාත්මක මෙහෙයුම් දිගට ම ගෙන යාම අවශ්‍ය කරන බලගතු කන්ඩායම් කොලඹ සිටිති. අතාස්ට ශ්‍රී ලංකා මිලිටරි හා ඔත්තු සේවා සංස්ථාපිතය සමග සමීප සබඳතා පවතී.

දෙදින සාකච්ඡා සඳහා න්‍යාය පත්‍රයක් ගැන කිසිදු එකඟතාවක් පැවතියේ නැත. නෝර්වේ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන අමාත්‍ය එරික් සොල්හෙයිම්, සාකච්ඡා අසාර්ථක වුව හොත් ආන්ඩුවට ආධාර මුදල් අහිමි වන අතර එල්ටීටීඊය තව දුරටත් ජාත්‍යන්තරව හුදකලා වනු ඇතැයි අනතුරු අගවමින්, දෙපාර්ශ්වය ම මත පීඩනය යෙදීමට උත්සාහ කලේ ය. එහෙත් එම තර්ජනවලින් පලක් නොවී ය.

දොරගුලු ලාගෙන පැවති සාකච්ඡාවල දී උනුසුම් වචන හුවමාරු වූ බව ප්‍රවෘත්ති වාර්තා පෙන්නුම් කරයි. ඩේලි මීරර් පත්‍රයට අනුව, එල්ටීටීඊය¹ අතීතය අමතක කිරීමට² කැමති බවත් සාම්පූර් හා සෙසු ප්‍රදේශ ආපසු භාර දීමේ ඉල්ලීම මතු නොකරන බවත් එල්ටීටීඊයේ ප්‍රධාන සාකච්ඡාකරු එස්.පී. තමිල්වෙල්වම් පැවසී ය. එල්ටීටීඊයේ ප්‍රධාන ඉල්ලීම වූයේ උතුරේ ප්‍රදේශ තුළ කොටු වී සිටින ජනතාව වෙත ආහාර සහ සෙසු සැපයුම් ලබා වීමට ඉඩ ලැබෙන පරිදි, එල්ටීටීඊ ප්‍රදේශ හරහා යාපනයට දිවෙන ඒ-9 මහා මාර්ගය යලි විවෘත කිරීම යි.

කෙසේ වෙතත්, මුහුදු මාර්ගයෙන් භාන්ඩ යැවීමට පමනක් ඉඩ දීමට යෝජනා කරමින්, ආන්ඩුවේ නියෝජිත කන්ඩායම එම ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කලේ ය. ප්‍රධාන සාකච්ඡාකරු නිමල් සිරිපාල ද සිල්වා ප්‍රකෝපකාරී ලෙස එල්ටීටීඊයෙන් ඉල්ලා සිටියේ ඔවුන්ගේ පාලනය යටතේ පවත්නා ප්‍රදේශ තුළ ආන්ඩුවේ උසාවිවලට, පොලීසියට හා සියලු දේශපාලන පක්ෂවලට ක්‍රියාත්මක වීමට අවසර දීම මගින් උතුර හා නැගෙනහිර³ සාමාන්‍යකරනය⁴ කරන ලෙස යි. එවන් පියවරක් එල්ටීටීඊයේ මිලිටරි තත්වයට තව දුරටත් වල කැපීමටත් එල්ටීටීඊයේ භූමි ප්‍රදේශ තුළ ආන්ඩුවේ හා මිලිටරියේ ප්‍රකෝපකරනයන්ට දොර විවෘත කිරීමටත් තුඩු දෙනු ඇත.

ඒ-9 මාර්ගය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය මත අවසානයේ සාකච්ඡා බිඳ වැටුණි. මහා මාර්ගය ආරක්ෂක හේතු මත දිගට ම වසා තැබෙන බව අවධාරනය කල, ද සිල්වා සිය ප්‍රදේශය හරහා ගමන් කරන වාහනවලින් කලින් දැවැන්ත බඳු අය කිරීම පිළිබඳව එල්ටීටීඊයට චෝදනා කලේ ය. මානුෂික සැපයුම් යාපනයට ලගා වීම පිනිස මාර්ගය අධීක්ෂනය කිරීමට නෝර්වේජියානු නායකත්වයෙන් යුත් ශ්‍රී ලංකා සටන් විරාම නිරීක්ෂන කමිටුව (එස්එල්එම්එම්) ඉදිරිපත් වීමට කල යෝජනාවක් ද ඔහු ප්‍රතික්ෂේප කලේ ය.

නව සාකච්ඡා වටයකට පෙර ඒ-9 මාර්ගය යළි විවෘත කල යුතු බවට සිය ප්‍රවෘත්ති නිවේදනය තුළ එල්ටීටීඊය අවධාරනය කලේ ය. ඒ-9 මහා මාර්ගය වසා දැමීම හමුදා වාඩිලැම යටතේ යාපන අර්ධද්වීපයේ සිටින 600,000කට අධික ජනයාට විවෘත සිර ගෙයක් නිර්මාණය කර ඇත යැයි ප්‍රකාශ කල එය එම සම්බාධකය නව බර්ලින් තාප්පයක් ලෙස නම් කලේ ය.

සාකච්ඡා සමාජන කරමින් සොල්හෙයිම් මෙසේ ප්‍රකාශ කලේ ය: "දෙපාර්ශ්වය ම සටන් විරාම ගිවිසුමට ඇති සිය කැපවීම යළි අවධාරනය කොට කිසිදු මිලිටරි මෙහෙයුමක් දියත් නොකරන බවට පොරොන්දු වූහ. එහෙත් ආන්ඩුව හා මිලිටරිය, විවිධ මානුෂික හා ආරක්ෂක කඩතුවන් යටතේ එල්ටීටීඊ හුම් ප්‍රදේශ අල්ලා ගනිමින්, ගිවිසුම උල්ලංඝනය කිරීමේ සිය අභිප්‍රාය නැවත නැවතත් ප්‍රදර්ශනය කර ඇත.

ඒ-9 මහා මාර්ගය යළි විවෘත කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට ආන්ඩුවට පවත්නා ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ, එය වසා තැබීම මගින් එල්ටීටීඊය මත දිගට ම පීඩනය යෙදීමේ හැකියාව හමුදාවට ලැබීම යි. එම මාර්ගය ඔස්සේ පවත්නා ප්‍රධාන මූලෝපායික ප්‍රදේශ යළි අල්ලා ගනු පිනිස මෙහෙයුමක් දියත් කිරීමට මිලිටරියට අවශ්‍යව ඇත. 2000 දී ප්‍රථම වතාවට හමුදාවට අහිමි වූ, යාපන අර්ධද්වීපයට ඇතුළු වන දොරටුව වන අලිමංකඩ ද එම ප්‍රදේශවලට ඇතුළත් ය.

අලිමංකඩට උතුරින් පිහිටි මුහමලෙයිහි එල්ටීටීඊ මධ්‍යස්ථානවලට එරෙහිව ඔක්තෝබර් 11 දා මිලිටරිය ප්‍රධාන මෙහෙයුමක් දියත් කල නමුත් එය පසු බස්වන ලදී. එල්ටීටීඊය සිය හුම් ප්‍රදේශ තුළ මිය ගිය සොල්දාදුවන් 75කගේ සිරුරු භාර දීමෙන් පසුව, එම ප්‍රහාරය ආරක්ෂක මෙහෙයුමක් බවට කෙරුණු කියා පෑම පවසක් බව ඉක්මනින් ම එලිදරව් විය. සමස්තයක් වසයෙන්, එම දරුණු සටනින් සොල්දාදුවන් 130ක් මරුමුවට පත්ව 500කට වඩා තුවාල ලැබී ය.

හබරන නගරය අසල දී අඩු ගනනේ නාවික භටයන් 116ක් මරා දැමූ ඔක්තෝබර් 16 මරා ගෙන මැරෙන බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් සහ ඔක්තෝබර් 25 දා දකුණු පලාතේ ගාල්ල වරායේ නාවික කදවුරට එල්ල කල

ප්‍රහාරයකින් එල්ටීටීඊය ප්‍රතිචාර දැක්වී ය. සාකච්ඡා බිඳ වැටීමෙන් පසුව, එල්ටීටීඊය අනතුරු ඇගවූයේ මිලිටරිය යාපන අර්ධද්වීපයේ තවත් ප්‍රහාරයක් සඳහා සූදානම් වන බව යි.

කොලඹ දේශපාලනය

තම ආන්ඩුවේ ආක්‍රමනික මිලිටරි පිලිවෙත වසං කර ගැනීමට රාජපක්ෂ ප්‍රවේශම් වී ඇත්තේ හේතු දෙකක් නිසා ය. පලමුව, 1983 සිට මේ දක්වා ජීවිත දස දහස් ගනනක් බිලි ගෙන ඇති සිවිල් යුද්ධය කරා ආපසු යාමක් ජනගහනයේ අති මහත් බහුතරයකට අවශ්‍ය නැත. දෙවනුව, තමන්ගේ කොන්දේසි මත එල්ටීටීඊය සාකච්ඡා මේසයට තල්ලු කර ගනු වස් ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර බලවතුන්ගේ පිටුබලය දිගට ම තබා ගැනීමක් සහතික කර ගැනීමට ජනාධිපති ක්‍රියා කරයි.

පසු ගිය නොවැම්බරයේ ජනධිපතිවරනයෙන් රාජපක්ෂ යන්තම් ජය ගත්තේ සිංහල අන්තවාදී පක්ෂ දෙකක් වන ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ (ජවිපෙ) සහ ජාතික හෙල උරුමයේ පිටුබලය සහිතව ය. ඔහුගේ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය (ශ්‍රීලනිප) නිල සභාගයක් ගොඩ නගා ගනු වස් ජවිපෙ නායකයන් සමග දිග්ගැසුණු සාකච්ඡාවල නිරත විය. එහෙත් ආන්ඩුව 2002 සටන් විරාමය අහෝසි කිරීමටත් ජාත්‍යන්තර සාම ක්‍රියාදාමයේ නිල පහසුකම් සලසන්නාගේ සේවයෙන් නෝර්වේ රාජ්‍යය ඉවත් කිරීමටත් පියවර ගත යුතු යැයි ජවිපෙ අවධාරනය කිරීමෙන් පසුව සාකච්ඡා බිඳ වැටුණි.

ප්‍රථම වතාවට දිගු කාලීන ප්‍රතිවාදීන් අතර මහා සභාගයක් පිහිටුවමින්, පසු ගිය සතියේ දී, ශ්‍රීලනිපය විපාර්ශ්වික එක්සත් ජාතික පක්ෂය (එජාප) සමග ගිවිසුමක් අත්සන් කලේ ය. 2002 දී බලයේ සිටි එජාපය එල්ටීටීඊය සමග සටන් විරාම ගිවිසුම අත්සන් කොට යුද්ධය අවසන් කරනු පිනිස බලය බෙදා ගැනීමේ සාකච්ඡාමය එකගතාවක් ඇති කර ගැනීමට ප්‍රයත්න දැරී ය. එහෙත් ශ්‍රීලනිප, ජවිපෙ හා මිලිටරිය දිගින් දිගටම සාකච්ඡා කඩාකප්පල් කිරීමට ක්‍රියා කලේ ය. ශ්‍රීලනිප-එජාප සභාගය යුද්ධය අවසන් කිරීමේ පොදු එකගතාවක් ලෙස පෙන්නුම් කෙරෙන නමුත් එම ගිවිසුම මිලිටරියට සිය මෙහෙයුම් දිගටම ගෙන යනු වස් පූර්න අවසරය ලබා දී ඇත.

තමන් රට පාවා දෙන බවට ජවිපෙ කරන චෝදනාවන්ට මෙම පක්ෂ දෙක ම අතිශයින් ම සංවේදී ය. ජනීවා සාකච්ඡා පැවති කාලය තුළ දී, ජවිපෙ මොන යම් හෝ සාකච්ඡාවක් හෙලා දකිනු වස් ජන හමුවේ නමින් පුලුල් වැඩපිලිවෙලක් සංවිධානය කලේ ය. කොටි ක්‍රස්තවාදීන්ට වාසි වන සාකච්ඡා මේසය කරා මාවන සකසන සහ කොටි ක්‍රස්තවාදය පරාජය කිරීමේ සීමිත යුද්ධය බාල කරන පියවරක් ලෙස ජවිපෙ ශ්‍රීලනිප-එජාප සභාගය හෙලා දුටුවේ ය.

ජවිපෙ ඉල්ලා සිටින්නේ එල්ටීටීඊය විනාශ කිරීමේ පූර්න පරිමාන මෙහෙයුමකට නොඅඩු දෙයකි.

කොලඹ ආන්ඩුව සමග බලය බෙදා ගැනීමේ එකඟතාවක් සඳහා මහ බලවතුන්ගේ පිටුබලය ලබා ගැනීමේ එල්ලයෙන් යුත් එල්ටීටීඊයේ දේශපාලන ඉදිරිදර්ශනය ජනිතා සාකච්ඡා බිඳ වැටීම මගින් යලිදු වතාවක් එලිදරව් වී තිබේ. ජනිතාගේ දී එය කල ප්‍රධාන ආයාචනය වූයේ 2002 සටන් විරාමයට අනුව ක්‍රියා කරන ලෙස ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුවට බල කරන්නැයි සම-සභාපතිවරුන්ගෙන් හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවෙන් ඉල්ලා සිටීම යි. සම-සභාපතිවරු -- එක්සත් ජනපදය, යුරෝපා සංගමය, ජපානය සහ නෝර්වේ -- ශ්‍රී ලංකාවට ආධාර දෙන ජාත්‍යන්තර කන්ඩායමේත් ඊනියා සාම ක්‍රියාදාමයේත් සභාපතිත්වය දරයි.

කෙසේ වෙතත්, භූගෝලීය බලවතුන් ශ්‍රී ලංකාවේ සාමය ගැන උනන්දු වන්නේ, දකුණු ආසියාව තුළ තමන්ගේ ම අවශ්‍යතා වැඩි දියුණු කර ගැනීමේ විධි ක්‍රමයක් ලෙස පමණි. විශේෂයෙන් ම එක්සත් ජනපදයේ අභිප්‍රාය වන්නේ ආයුධ අතහැර අවම දේශපාලනික ක්‍රියාකලාපයක් භාර ගන්නා ලෙස එල්ටීටීඊයට බල කිරීම යි. වොෂිංටනය කොලඹ ආන්ඩුවට මිලිටරි

සහයෝගය ලබා දීමට ඉඩ ඇතැයි එක්සත් ජනපද නිලධාරීන් අගවා ඇත. සාකච්ඡා ඇරඹීමට ආසන්නයේ දී එක්සත් ජනපද හා ශ්‍රී ලංකා මිලිටරි හමුදා ප්‍රථම වතාවට ඒකාබද්ධ මුහුදු-ගොඩ බිම් අභ්‍යාසයක් පැවැත්වීමට නියමිතව තිබූ අතර එය අවසන් මොහොතේ දී කල් දමන ලදී.

සම-සභාපතිවරු තමන් අපක්ෂපාතී හා මධ්‍යස්ථ ලෙස පෙනී සිටින නමුදු ශ්‍රී ලංකා මිලිටරියේ ප්‍රකෝපකාරී ක්‍රියාවන් සහ එල්ටීටීඊ භූමි ප්‍රදේශ තුළට කෙරුණු පැහැදිලි කඩාපැනීම් ගැන කිසිදු විවේචනයක් සිදු කොට නැත. එක්සත් ජනපදය සාම සාකච්ඡාවලට සහයෝගය දෙන අතරම එහෙත් "ත්‍රස්තවාදයට ප්‍රතිරෝධය දැක්වීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ආන්ඩුව හා ජනතාව සමග සිටින" බව, එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ සහකාර ලේකම් රිචඩ් බවුචර්, ඔක්තෝබර් 19-20 දිනවල කොලඹට සිදු කල සංචාරයක් තුළ දී කෙලින් ම ප්‍රකාශ කලේ ය.

රාජපක්ෂ ආන්ඩුව සමග, එක්සත් ජනපදය සහ සෙසු මහ බලවතුන් ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් යුද්ධය උත්සන්න වීම පිලිබඳ දේශපාලන වගකීම දරති.